

I

(Zakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2015/1794 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 6. oktobra 2015****o spremembi direktiv 2008/94/ES, 2009/38/ES in 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Sveta 98/59/ES in 2001/23/ES v zvezi s pomorščaki****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti točke (b) člena 153(2) v povezavi s točkama (b) in (e) člena 153(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Na podlagi člena 153 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) lahko Evropski parlament in Svet v skladu z rednim zakonodajnim postopkom v obliki direktiv sprejmeta minimalne zahteve za postopno izvajanje, katerih namen je izboljšanje delovnih pogojev ter obveščanja delavcev in posvetovanja z njimi. Take direktive se morajo izogniti uvajanju nesorazmernih stroškov ali upravnih, finančnih in zakonskih omejitev na način, ki bi lahko zaviral ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij, ki ustvarjajo trajnostno rast in delovna mesta.
- (2) Direktive 2008/94/ES ⁽⁴⁾, 2009/38/ES ⁽⁵⁾ in 2002/14/ES ⁽⁶⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter direktivi Sveta 98/59/ES ⁽⁷⁾ in 2001/23/ES ⁽⁸⁾ bodisi izključujejo nekatere pomorščake iz svojega področja uporabe bodisi dovoljujejo državam članicam, da jih izključijo.

⁽¹⁾ UL C 226, 16.7.2014, str. 35.

⁽²⁾ UL C 174, 7.6.2014, str. 50.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 8. julija 2015 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 18. septembra 2015.

⁽⁴⁾ Direktiva 2008/94/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca (UL L 283, 28.10.2008, str. 36).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti (UL L 122, 16.5.2009, str. 28).

⁽⁶⁾ Direktiva 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti (UL L 80, 23.3.2002, str. 29).

⁽⁷⁾ Direktiva Sveta 98/59/ES z dne 20. julija 1998 o približevanju zakonodaj držav članic o kolektivnih odpustih (UL L 225, 12.8.1998, str. 16).

⁽⁸⁾ Direktiva Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, 22.3.2001, str. 16).

- (3) Komisija je v svojem sporočilu z dne 21. januarja 2009 z naslovom „Strateški cilji in priporočila za pomorsko prometno politiko EU do leta 2018“ poudarila pomen vzpostavitve celovitega pravnega okvira, da se omogoči večja konkurenčnost pomorskega sektorja.
- (4) Obstoje izključitev in/ali možnost za njihovo uvedbo lahko pomorščakom preprečita, da v celoti uveljavijo svoji pravici do poštenih in pravičnih delovnih pogojev ter do obveščanja in posvetovanja, ali omejitja polno uživanje teh pravic. V kolikor obstoje izključitev in/ali možnost za njihovo uvedbo nista objektivno utemeljena in pomorščaki niso obravnavani enako, bi bilo treba črtati določbe, ki takšne izključitve omogočajo.
- (5) Sedanji pravni položaj, ki je deloma posledica posebne narave poklica pomorščaka, povzroča neenako obravnavanje iste kategorije delavcev s strani različnih držav članic, glede na to, ali uporabljajo izključitve in neobvezne izključitve, ki jih dovoljuje veljavna zakonodaja. Znatno število držav članic teh neobveznih izključitev ne uporablja ali jih uporablja le v omejenem obsegu.
- (6) Komisija je v svojem sporočilu z dne 10. oktobra 2007 z naslovom „Celostna pomorska politika za Evropsko unijo“ izpostavila, da taka politika temelji na jasnem priznavanju, da so vsa vprašanja v zvezi z evropskimi oceani in morji med seboj povezana in da je treba politike v zvezi z morjem oblikovati na usklajen način, če naj se dosežejo želeni rezultati. Poudarila je tudi, da je treba povečati število in kakovost delovnih mest v pomorskem sektorju za državljane Unije ter opozorila na pomen izboljšanja delovnih pogojev na ladjah, med drugim z naložbami v raziskave, izobraževanje, usposabljanje, zdravje in varnost.
- (7) Ta direktiva je v skladu s strategijo Evropa 2020 in njenimi cilji na področju zaposlovanja ter strategijo, ki jo je opredelila Komisija v svojem sporočilu z dne 23. novembra 2010 z naslovom „Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta: evropski prispevek k polni zaposlenosti“.
- (8) Tako imenovano modro gospodarstvo po številu delovnih mest in bruto dodani vrednosti predstavlja znaten delež gospodarstva Unije.
- (9) Komisija se je v skladu s členom 154(2) PDEU posvetovala s socialnimi partnerji na ravni Unije o možni usmeritvi ukrepov Unije na tem področju.
- (10) Socialni partnerji v pomorskem sektorju so v okviru socialnega dialoga dosegli skupni dogovor, ki je bistvenega pomena za to direktivo. S tem skupnim dogovorom sta dobro uravnoteženi potreba po izboljšanju delovnih pogojev pomorščakov in potreba po ustreznem upoštevanju posebnosti tega sektorja.
- (11) Zaradi posebne narave pomorskega sektorja in posebnih delovnih pogojev, v katerih delajo delavci, za katere veljajo izključitve, ki jih ta direktiva črta, je treba prilagoditi nekatere določbe direktiv, ki jih spreminja ta direktiva, da bi se upoštevale posebnosti zadevnega sektorja.
- (12) Ob upoštevanju tehnološkega razvoja v zadnjih letih, zlasti glede komunikacijske tehnologije, bi bilo treba posodobiti zahteve glede obveščanja in posvetovanja ter jih uporabljati na najbolj ustrezen način, vključno z uporabo novih tehnologij za komunikacijo na daljavo in s povečanjem dostopnosti interneta ter zagotavljanjem njegove razumne uporabe na ladjah, da bi se izboljšalo izvajanje te direktive.
- (13) V pravice pomorščakov, ki jih zajema ta direktiva in jih zagotavljajo države članice z nacionalno zakonodajo, s katero se izvajajo direktive 2008/94/ES, 2009/38/ES, 2002/14/ES, 98/59/ES in 2001/23/ES, se ne bi smelo posegati. Izvajanje te direktive ne bi smelo upravičevati nikakršnega poslabšanja razmer, kakršne že obstajajo v posamezni državi članici.
- (14) Namen Konvencije o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 Mednarodne organizacije dela je z določitvijo zdravstvenih in varnostnih standardov ter poštenih pogojev zaposlovanja in poklicnega usposabljanja doseči spodobne delovne in življenjske pogoje za pomorščake ter z univerzalno uporabo navedene konvencije zagotoviti pravično konkurenco za lastnike ladij in enake konkurenčne pogoje na mednarodni ravni, kar zadeva nekatere

pravice delavcev, ne pa vseh, ne glede na državljanstvo ali državo zastave. Navedena konvencija, Direktiva Sveta 2009/13/ES ⁽¹⁾ ter direktivi 2009/16/ES ⁽²⁾ in 2013/54/EU ⁽³⁾ Evropskega parlamenta in Sveta določajo pravice pomorščakov do dostojnih delovnih pogojev v širokem razponu področij, zagotavljajo enotne pravice in varstvo pri delu za pomorščake ter prispevajo k ustvarjanju enakih konkurenčnih pogojev, tudi znotraj Unije.

- (15) Unija bi si morala prizadevati za izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev na ladjah ter izkoristiti potencial za inovacije, da bi postal pomorski sektor privlačnejši za pomorščake iz Unije, tudi za mlade delavce.
- (16) Ker cilja te direktive, in sicer izboljšati delovne pogoje pomorščakov ter obveščanje pomorščakov in posvetovanje z njimi, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (17) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravico do poštenih in pravičnih delovnih pogojev ter do obveščenosti in posvetovanja v podjetju. To direktivo bi bilo treba izvajati v skladu z navedenimi pravicami in načeli.
- (18) Direktive 2008/94/ES, 2009/38/ES, 2002/14/ES, 98/59/ES in 2001/23/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Sprememba Direktive 2008/94/ES

Člen 1(3) Direktive 2008/94/ES se nadomesti z naslednjim:

„3. Kadar se taka določba že uporablja v njihovi nacionalni zakonodaji, lahko države članice iz področja uporabe te direktive še naprej izključujejo gospodinske pomočnike, zaposlene pri fizičnih osebah.“

Člen 2

Spremembe Direktive 2009/38/ES

Direktiva 2009/38/ES se spremeni:

- 1. v členu 1 se črta odstavek 7;
- 2. členu 10(3) se dodajo naslednji pododstavki:

„Član posebnega pogajalskega telesa ali Evropskega sveta delavcev ali namestnik takega člana, ki je član posadke morskega plovila, ima pravico do udeležbe na sestankih posebnega pogajalskega telesa ali Evropskega sveta delavcev ali na katerih koli drugih sestankih v okviru postopkov, uvedenih na podlagi člena 6(3), če tedaj, ko poteka sestanek, ta član ali namestnik ni na morju ali v pristanišču v državi, ki ni država, v kateri ima ladjarsko podjetje sedež.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, ter o spremembi Direktive 1999/63/ES (UL L 124, 20.5.2009, str. 30).

⁽²⁾ Direktiva 2009/16/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pomorski inšpekciji države pristanišča (UL L 131, 28.5.2009, str. 57).

⁽³⁾ Direktiva 2013/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o nekaterih odgovornostih države zastave za zagotovitev skladnosti s Konvencijo o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 in njenega izvrševanja (UL L 329, 10.12.2013, str. 1).

Če je to mogoče, se sestanki načrtujejo tako, da se olajša sodelovanje članov ali namestnikov, ki so člani posadk morskih plovil.

Kadar se član posebnega pogajalskega telesa ali Evropskega sveta delavcev ali namestnik takega člana, ki je član posadke morskega plovila, sestanka ne more udeležiti, se preuči možnost uporabe novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kadar je to mogoče.“

Člen 3

Sprememba Direktive 2002/14/ES

Člen 3(3) Direktive 2002/14/ES se črta.

Člen 4

Spremembe Direktive 98/59/ES

Direktiva 98/59/ES se spremeni:

1. v členu 1(2) se črta točka (c);
2. v členu 3(1) se za drugim pododstavkom vstavi naslednji pododstavek:

„Kadar se načrtovani kolektivni odpusti nanašajo na člane posadke morskega plovila, delodajalec uradno obvesti pristojni organ države, pod zastavo katere plovilo pluje.“

Člen 5

Sprememba Direktive 2001/23/ES

Člen 1(3) Direktive 2001/23/ES se nadomesti z naslednjim:

„3. Ta direktiva se uporablja za prenos morskega plovila, ki je del prenosa podjetja, obrata ali dela podjetja ali obrata v smislu odstavkov 1 in 2, pod pogojem, da se pridobitelj nahaja na območju ozemeljske veljavnosti Pogodbe, ali pod pogojem, da podjetje, obrat ali del podjetja ali obrata, ki se prenaša, ostaja na območju ozemeljske veljavnosti Pogodbe.

Ta direktiva se ne uporablja, kadar je predmet prenosa izključno eno ali več morskih plovil.“

Člen 6

Raven varstva

Izvajanje te direktive pod nobenim pogojem ne more biti vzrok za znižanje splošne ravni varstva oseb, zajetih v tej direktivi, ki jo države članice že zagotavljajo na področjih, zajetih v direktivah 2008/94/ES, 2009/38/ES, 2002/14/ES, 98/59/ES in 2001/23/ES.

Člen 7

Poročilo Komisije

Komisija po posvetovanju z državami članicami in socialnimi partnerji na ravni Unije do 10. oktobra 2019. Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju in uporabi členov 4 in 5.

Člen 8

Prenos direktive

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 10. oktobra 2017. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 9

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 10

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 6. oktobra 2015

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

N. SCHMIT
